

**Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні відбіркової комісії
Горлівського інституту іноземних мов
Протокол № 3
від «08» квітня 2025 р.

Голова Відбіркової комісії

Т. М. Марченко

М.П.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

для вступників на денну й заочну форми здобуття освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	5
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	7

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування з української мови на денну та заочну форми навчання для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти укладена на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696. Зміст програми охоплює основні розділи української мови (фонетика, графіка; лексикологія, фразеологія; будова слова, словотвір; морфологія; синтаксис; стилістика; орфоепія; орфографія; розвиток мовлення).

Вступний іспит, який проводиться у формі співбесіди з абітурієнтами, має на меті визначення фактичної відповідності підготовки вступника вимогам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Абітурієнти, які проходять співбесіду, повинні вміти:

- розрізняти звуки мови, визначати голосні й приголосні звуки, їхню характеристику, ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків;
- розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил;
- правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів;
- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів;
- розпізнавати частини мови, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
- розрізняти словосполучення й речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученні;
- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові знаки й обґрунтовувати їх постановку;
- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них;
- застосовувати теоретичні знання для створення висловлювань у різних стилях і видах мовлення.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Букви й інші графічні засоби. Український алфавіт. Співвідношення звуків і букв.
2. Сучасні орфоепічні норми, їх суспільне значення. Вимова звуків і правопис. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі.
3. Спільнокореневі слова і форми слів. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Основні способи словотворення в українській мові.
4. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми. 16. Загальноживані слова. Діалектні та професійні слова. Стилiстична диференція української лексики. Запозичені слова.
5. Поняття про фразеологізми. Типи фразеологізмів. Джерела української фразеології. Фразеологізми в ролі членів речення.
6. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Рід і число іменників. Особливості відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників.
7. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, присвійні, відносні). Відмінювання прикметників. Степені порівняння прикметників, особливості творення.
8. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості відмінювання. Правопис числівників. Узгодження числівників з іменниками.
9. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників.
10. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособове дієслово. Способи дієслова (дійсний, умовний, наказовий). Особові закінчення I та II дієвідміни.
11. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Зміни приголосних за творення

- вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників.
12. Службові частини мови: прийменник, сполучник, частка. Загальна характеристика, особливості правопису. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.
 13. Речення як основна одиниця синтаксису. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени речення. Другорядні члени речення (додаток, означення, обставини), способи їх вираження та різновиди. Прикладка як різновид означення.
 14. Речення двоскладні й односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні й неповні речення. Тире в неповних реченнях.
 15. Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами та узагальнювальним словом. Вставні та вставлені конструкції. Відокремлені члени речення. Речення зі звертаннями. Розділові знаки в ускладненому реченні.
 16. Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Розділові знаки в складносурядних реченнях.
 17. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях. Складне речення з кількома підрядними.
 18. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами зв'язку, розділові знаки в ньому.
 19. Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний.
 20. Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
200 балів - «відмінно» (А)	Абітурієнт ґрунтовно й повно викладає теоретичний матеріал, дає правильне визначення мовних понять; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, дібрані самостійно; не допускає мовленнєвих помилок
195 балів - «відмінно» (А)	Абітурієнт володіє достатньо глибокими й міцними знаннями, демонструє на прикладах вивчений матеріал.
190 балів - «відмінно» (А)	Абітурієнт демонструє знання й розуміння необхідного матеріалу; відповідь у цілому відзначається багатством

	словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною.
185 балів - «добре» (B)	Абітурієнт виявляє знання й розуміння основних положень, однак у відповіді є певні фактичні помилки, які він виправляє після зауваження екзаменатора
180 балів - «добре» (C)	Абітурієнт правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні правила, але викладає матеріал не досить повно, допускає неточності у визначенні понять або у формулюванні правил
175 балів «добре» (C)	Знання є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал, розуміє факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження правил з орфографії та пунктуації.
170 балів - «задовільно» (D)	Абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але не достатньо осмислена, не підтверджена прикладами з орфографії чи пунктуації
165 балів - «задовільно» (D)	Абітурієнт не вміє глибоко й переконливо обґрунтовувати свої думки й відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно й допускає мовленнєві помилки.
160 балів - «задовільно» (E)	Абітурієнт знає близько половини навчального матеріалу. Але допускає багато помилок у граматиці.
155 балів - «незадовільно» (FX)	Абітурієнт відтворює менше половини навчального матеріалу. Його репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином ситуацію спілкування, не відзначаються послідовністю, доказовістю.
135 балів - «незадовільно» (FX)	Абітурієнт демонструє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідного розділу, допускає у формулюванні визначень і правил помилки, що спотворюють їх зміст.
0 балів	Абітурієнт відмовляється / не може надати відповідь.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. М. Українська мова та література. Комплексне видання. Повний курс підготовки до ЗНО. Київ: Грамота, 2023.
2. Загнітко А.П., Пац Л.І., Дубовик Л.І., Важеніна О.Г. Українська практична лексикологія, фонетика, орфографія. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2007. 204 с.
3. Пахненко О. Є. Українська мова. Тренувальні тести у форматі ЗНО. Харків: Ранок, 2022. Бондаренко І. І., Заболотний О. В. Українська мова та література. ЗНО 2022. Повний довідник + тести. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022.
4. Українська література: короткий довідник + тести / укл. С. Є. Коваль. Харків: Освіта, 2020.
5. Український правопис (2019): <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
6. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. Київ : Освіта, 2012. 254 с.

Корисні лінки

1. Вступник 2022: <http://forlan.org.ua/7page id=25857>.
2. Онлайн-консультація від Олександра Авраменка до ЗНО-2022. Національний мультипредметний тест: <http://surl.li/cfxtf>.
3. Офіційні звіти про проведення ЗНО <https://testportal.gov.ua/ofzvit/>.
4. Програма ЗНО з української мови: <https://testportal.gov.ua/programe/>.
5. Словники України онлайн: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>.
6. Тренажер з української мови: <https://webpen.com.ua/>.
7. Усі слова з наголосами, які треба вивчити для ЗНО: повний список + документ з вправами: <https://navsi200.com/slova-z-naholosamy-2020/>.
8. Як скласти ЗНО з української на 200? Поради Авраменка: <https://www.youtube.com/watch?v=Znsq FrgfXc>.